ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ "ΜΑΥΡΟΥ ΓΑΤΟΥ,,

Η ΜΠΟΕΜΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ "ΣΑΝΣΟΝΙΕ,, ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΛΕ ΠΤΙ

Πῶς ὁ Λὲ Πτὶ ξέχασε ὅτι εἶχε μετακομίσει. Ὅπου ξαναγυρίζει στὸ ἀδειανὸ σπίτι του καὶ ἀναστατώνει τὴν ἀστυνομία. Μιὰ μονομαχία μὲ κωμικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ θῦμα, ἕνα...πουλάκι. Τὰ μεγάλα κέρδη τοῦ Λε Πτὶ κ' ἡ ἀφάνταστη σπατάλη του. Πῶς ἦταν διαρκῶς χρεωμένος. Τὰ θλιβερὰ γεράματά του. Πῶς ἔχασε ἐντελῶς τὴ μνήμη του, κτλ.

Β'.

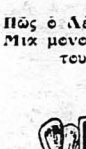

ΔΟΥ σήμερα ἡ συνέχεια τῶν σπαρταριστῶν ἀνεκδότων τοῦ «σανσονιὲ» Ἀλφρέδου Λὲ Πτί, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ συμπαθητικοὺς τύπους τοῦ μποεμικοῦ κόσμου, ποὺ ἔβρασε προπολεμικῶς στὴ Μονμάρτρη, κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ σκιὰ τοῦ «Μαύρου Γάτου», τοῦ περίφημου φιλολογικοῦ καφενείου τοῦ Ροδόλφου Σαλί. Οἱ ἀναγνῶσται μας θὰ θυμοῦνται, ἀπὸ τὸ πρῶτο μέρος αὐτῆς τῆς βιογραφίας, ὅτι ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ ἦταν διηγηματογράφος, γελοιογράφος καὶ σανσονιέ. Πρὸ παντός, ὅμως, διακρινότανε γιὰ τὴν πρωτοφανῆ ἀφηρημάδα του καὶ γιὰ τὴν καταπληκτικὴ ἀδιαφορία ποὺ ἔδειχνε ἀπέναντι καὶ τῶν πιὸ σοβαρῶν ζητημάτων.

Ἕνα πρωΐ, ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ διέταξε τὴ θυρωρὸ τοῦ σπιτιοῦ του νὰ εἰδοποιήση μερικοὺς ἀθοφόρους νὰ πᾶνε νὰ πάρουν τὰ πράγματά του καὶ νὰ τὰ μεταφέρουν στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.

—Μετακομίζετε, κύριε Ἀλφρέδε; τὸν ρώτησε ἡ θυρωρός.

—Δὲν μετακομίζω! ἀποκρίθηκε ὁ σανσονιέ. Φεύγω! Φεύγω γιὰ τὸ χωριό μου, γιὰ νὰ μὴ ξαναγυρίσω στὸ Παρίσι... Βαρέθηκα πειὰ τὸ θόρυβο καὶ τὴ φασαρία αὐτῆς τῆς πόλεως... Θέλω ἡσυχία, ἀνάπαυσι!...

Καὶ ὁ Λὲ Πτὶ ἐπεστάτησε ὁ ἴδιος στὸ ἀμπαλάρισμα τῶν ἐπίπλων του. Στὶς 3 τὸ ἀπόγευμα ἔστειλε τὰ πράγματά του στὸ σταθμὸ—ἐπρόκειτο νὰ φύγη μ' ἕνα νυχτερινὸ τραῖνο—ἀποχαιρέτησε τὴν σπιτονοικοκυρά του κ' ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι...

Τὰ μεσάνυχτα, ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ ξαναγύρισε σοβαρώτατα στὸ σπίτι του. Ἀνέβηκε στὸ πάτωμα ποὺ ἔμενε καὶ ἀπόρησε ὅταν εἶδε πῶς ἡ πόρτα τοῦ διαμερίσματός του ἦταν μισάνοιχτη. Τὴν ἔσπρωξε, μπῆκε μέσα...καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο βγῆκε ἔξω ἐξαλλος καὶ ἄρχισε νὰ κατεβαίνη τέσσαρα-τέσσαρα τὰ σκαλιά.. Μετὰ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας, ξαναγύριζε, συνοδευόμενος αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ δυὸ ἀστυφύλακας. Ὥρμησε στὸ θυρωρεῖο καὶ ἄρχισε νὰ χτυπάη τὴν πόρτα σὰν τρελλός.

—Τί συμβαίνει, καλέ; φώναξε τρομαγμένη ἡ θυρωρός, βγαίνοντας μὲ τὰ νυχτικά της.

—Μὲ κλέψανε! βρυχήθηκε ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτί. Μοῦ ἄδειασαν τὰ δωμάτιά μου!... Ποῦ εἶχες τὸ νοῦ σου, ξεμυαλισμένη!...

Ἡ θυρωρὸς κύτταξε τὸν Ἀλφρέδο μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ μιλήση ἀπὸ τὴν κατάπληξί της! Κι' ἀκολούθησε κι' αὐτὴ μηχανικὰ τὸ νοικάρη καὶ τοὺς ἀστυφύλακες.

—Κυττᾶτε, κυττᾶτε!... φώναζε ὁ Λὲ Πτὶ ὅταν βρέθηκαν στ' ἀδειανὰ δωμάτιά του. Οἱ κλέφτες δὲν μοῦ ἄφησαν τίποτα, οὔτ' ἕνα μαχαῖρι!... Θὰ ὑποβάλω μήνυσι κατὰ τοῦ σπιτονοικοκύρη καὶ τῆς ἀστυνομίας Οἱ ἀστυφύλακες κοιμοῦνται ὄρθιοι, δὲν ξέρουν νὰ κάνουν τὴ δουλειά τους!...

Στὸ μεταξύ, πολλοὶ ἄλλοι νοικάρηδες τοῦ σπιτιοῦ ξύπνησαν ἀπὸ τὶς ἀγριοφωνάρες καὶ συγκεντρώθηκαν, ἀγουροξυπνημένοι, στὸ διάδρομο...

Ξαφνικά, ὅμως, ἡ θυρωρός...ξαναβρῆκε τὴν λαλιά της καὶ ξέσπασε.

—Δὲν μοῦ λέτε, κύριε Ἀλφρέδε, βρυχήθηκε, εἶστε μὲ τὰ καλά σας ἢ τρελλαθήκατε;... Τὰ ἔπιπλά σας δὲν τὰ πήρατε σήμερα μόνος σας γιὰ νὰ τὰ στείλετε στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό; Δὲν ἐπρόκειτο νὰ γυρίσετε ἀπόψε στὸ χωριό σας;

Ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ ἔμεινε λίγο σκεφτικός, ὕστερα χτύπησε τὸ μέτωπο μὲ τὸ χέρι του καὶ εἶπε ἀπαθέστατα:

—Ναί, καλὰ λές!... Τὸ εἶχα λησμονήσει!...

***

Τὴν ἑπομένη, ὁ χρονογράφος μιᾶς ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος, ἐξιστοροῦσε τὴν ἐξωφρενικὴ αὐτὴ περιπέτεια, μὲ χαρακτηρισμοὺς κάθε ἄλλο παρὰ κολακευτικοὺς γιὰ τὴ μνήμη τοῦ Ἀλφρέδου Λὲ Πτί. Ὁ σανσονιὲ θεώρησε τὸν ἑαυτό του προσβεβλημένο—ὅπως ὅλοι οἱ ἀφηρημένοι, ἔτσι κι' αὐτὸς εἶχε τὴ γνώμη πὼς ἡ μνήμη του ἦταν ἐξαιρετική—κ' ἔστειλε δυὸ μάρτυρες στὸ δημοσιογράφο, καλώντας τον σὲ μονομαχία.

Τὴν ὁρισμένη ὥρα, οἱ ἀντίπαλοι συναντήθηκαν, μὲ τοὺς μάρτυρές τους καὶ μὲ τὸν ἀπαραίτητο γιατρό, σ' ἕνα ἐρημικὸ τοπεῖο, ἔξω ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ὁ δημοσιογράφος καὶ ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ πήρανε ἀπὸ ἕνα περίστροφο καὶ ἄρχισαν νὰ προχωροῦν ὁ καθένας πρὸς ἀντίθετη διεύθυνσι. Ὅταν θὰ προχωροῦσαν δέκα βήματα ὁ καθένας, θὰ σταματούσανε, θὰ ἔκαναν μεταβολὴ καὶ θὰ πυροβολοῦσανε ταυτοχρόνως...

Μὰ ὁ σανσονιέ, ἐνῶ προχωροῦσε, εἶδε ἕνα πουλί, καθισμένο στὴν ἄκρη τοῦ κλαδιοῦ ἑνὸς δέντρου. Χωρὶς νὰ χάση καιρό, σηκώνει τὸ περίστροφό του, σημαδεύει τὸ πουλί, τὸ πυροβολεῖ καὶ τὸ ρίχνει κάτω!...

Οἱ μάρτυρες καὶ ὁ δημοσιογράφος παρακολούθησαν ἐμβρόντητοι στὴν ἀρχή, τὴ σκηνὴ αὐτή! Ξαφνικά, ξέσπασαν ὅλοι σὲ δυνατὰ γέλια... Καί, ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ἡ μονομαχία αὐτὴ εἶχε γιὰ μοναδικὸ ἀποτέλεσμα νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι τους καὶ οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἀντίπαλοι...τύφλα μεθυσμένοι, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα γενναῖο φαγοπότι σ' ἕνα ἐξοχικὸ ρεστωράν!

***

Ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ὁ πιὸ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τοῦ μποέμ, τοῦ ἀνθρώπου δηλαδή, ποὺ δὲν τοῦ καίγεται καρφὶ γιὰ τίποτα, ποὺ τὰ παίρνει ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν εὔθυμη ὄψι τους καὶ ποὺ δὲν μεριμνᾶ διόλου γιὰ τὴν αὔριον. Κέρδιζε πάνω ἀπὸ δέκα χιλιάδες φράγκα τὸ μῆνα τραγουδῶντας μονάχα στὰ διάφορα φιλολογικὰ καμπαρέ, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τὰ κέρδη ποὺ πραγματοποιοῦσε ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσι τῶν τραγουδιῶν του καὶ ἀπὸ τὰ σκίτσα του. Ἔβγαζε δηλαδὴ ὅσα τοῦ χρειαζόντουσαν, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γιὰ νὰ κάνη ζωὴ ἡγεμονική. Ὡστόσο, ἦταν διαρκῶς ἀπέναντι καὶ χρεωμένος ὡς τὸ λαιμό. Τὸ χρῆμα γλυστροῦσε ἀπὸ τὰ χέρια του, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνη οὔτε ὁ ἴδιος. Ἦταν σπάταλος σὲ βαθμὸ ἀφάνταστο. Τὸ εἶχε σὲ κακὸ νὰ κρατάη ἀπάνω του ἑκατὸ φράγκα. Ὅταν ἐρχότανε στὸ κέφι—καὶ αὐτὸ τοῦ συνέβαινε τακτικὰ κάθε βράδυ—κερνοῦσε ὅλους τοὺς πελάτες τοῦ κέντρου ὅπου τραγουδοῦσε. Καὶ πολλὲς φορές, μετὰ τὸ κλείσιμο τοῦ καταστήματός του, τοὺς ἔπαιρνε μαζύ του σὲ ἄλλες ταβέρνες, κάνοντας πάντοτε αὐτὸς ὅλα τὰ ἔξοδα!

Μὰ ἡ ὁταχτη ζωὴ ποὺ ἔκανε ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτί, στάθηκε ἀφορμὴ νὰ ἐξασθενήση ἡ ἀδύνατη ἀλλωστε μνήμη του, σὲ βαθμὸ ἀφάνταστο. Σὲ ἡλικία πενήντα πέντε χρόνων, ὁ σανσονιὲ εἶχε μεταβληθῆ σ' ἕνα ἀνδρείκελο ποὺ ἐκινεῖτο χωρὶς βούλησι καὶ σκέψι. Ὁ διαβολεμένος αὐτὸς τραγουδιστής, ὁ εὐφυέστατος διηγηματογράφος, εἶχε μεταβληθῆ σ' ἕνα ἀνθρώπινο ράκος. Δὲν ἤξερε πειὰ τί ἔκανε, τί ἔλεγε, τί ἤθελε. Τὸ ἔνστικτο μονάχα τοῦ ὑπαγόρευε ἀκόμα νὰ τρώη. Κατὰ τ' ἄλλα, ἦταν ἕνα αὐτόματο, ἕνα ἀξιοθρήνητο πλάσμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο εἶχε ἐξαφανιστῆ κάθε πνευματικὴ ἱκανότης!

Δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἔζησε σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτί. Ἡ περίπτωσι μάλιστα τῆς διανοητικῆς του ἀναπηρίας ἦταν τόσο ἐξαιρετική, ὥστε ἀπασχόλησε πολλοὺς ψυχιάτρους! Ὁ σανσονιέ, ὄχι μονάχα εἶχε χάσει κάθε ἐπαφὴ μὲ τὸ παρελθόν του—ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ μὴ μπορῆ νὰ θυμηθῆ ἀμέσως τ' ὄνομά του—ἀλλὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ διατυπώση στοιχειώδεις σκέψεις

Μιὰ σκοτεινή, ὅμως, δύναμι τὸν ἔσπρωχνε κάθε βράδυ νὰ βγαίνη ἀπὸ τὴν τρώγλη, στὴν ὁποία ἔμενε καὶ νὰ γυρνάη σὰν φάντασμα ἔξω ἀπὸ τὰ κέντρα, στὰ ὁποῖα εἶχε βασιλέψει ἄλλοτε μὲ τὸ τραγοῦδι του.

Ἔρριχνε μιὰ δειλή, ματιὰ στὸ ἐσωτερικὸ τῶν καμπαρέ, χωρὶς νὰ τολμάη νὰ μπῆ μέσα, καὶ ὕστερα συνέχιζε τὸ δρόμο του.

Ἕνα βράδυ, κάποιος φίλος του τὸν πῆγε στὴν ταβέρνα τῶν «Ἐλεφάντων», γιὰ τὴν ὁποία σᾶς ἔχουμε κάνει λόγο σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα μας τεύχη. Ὁ φίλος αὐτός, εἶχε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Ἀλφρέδος ἴσως νὰ ξαναθυμότανε κάτι ἀπὸ τὰ περασμένα του, ὅταν θὰ ξαναβρισκότανε σ' ἕνα γνώριμο περιβάλλον του.

Καὶ ἐπέτυχε ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε.

Μιὰ σπίθα νοημοσύνης φώτισε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ θολωμένο λογικὸ τοῦ Ἀλφρέδου Λὲ Πτί. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι, σὸ σύντομο αὐτὸ διάστημα τῆς ἐπανακτήσεως τῆς πνευματικῆς του διαυγείας, ὁ σανσονιὲ ἀπόχτησε ὀδυνηρὴ συναίσθησι τῆς καταπτώσεώς του, γιατί, ξαφνικά, πετάχτηκε ὄρθιος ἀπὸ τὸ κάθισμά του κ' ἔφυγε ἀπὸ τὸ κέντρο, σκεπάζοντας τὸ πρόσωπο μὲ τὰ δυὸ του χέρια καὶ κλαίγοντας μὲ δυνατὰ ἀναφυλλητά!

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Ἀλφρέδος ἔπεφτε μέρα μὲ τὴ μέρα, καὶ πιὸ βαθειὰ στὴν ἄβυσσο τῆς ἐκμηδενίσεως.

... Ὥσπου ἕνα πωΐ, τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1904, ἕνας χωροφύλαξ, κάνοντας περιπολία σ' ἕνα ἀπόκεντρο δρόμο τῶν Παρισίων, ἀνεκάλυψε, πίσω ἀπὸ ἕνα παραπεταμένο καρροτσάκι, τὸ πτῶμα ἑνὸς ἀνθρώπου, φαγωμένο σχεδὸν ἀπὸ τὰ σκουλήκια.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ σανσονιὲ Ἀλφρέδος Λὲ Πτί.